

Dienst Inspectie
van het Onderwijs

ONDERZOEKSKADER 2022-2023
voor het toezicht op het middelbaar beroepsonderwijs Aruba

Geldig per 1 augustus 2022

INHOUD

1	INLEIDING	3
1.1	Inleiding	3
1.2	Uitgangspunten van het toezicht	3
2	WAARDERINGSKADER OPLEIDINGEN	4
2.1	Inleiding	4
2.2	Opbouw van het waarderingskader	4
2.3	Kwaliteitsgebieden en standaarden	5
2.4	Overige toelichting eisen	14
3	WERKWIJZE	14
3.1	Inleiding	14
3.2	Onderzoeken op school- en opleidingsniveau	14
3.2.1	Documenten onderzoek	14
3.2.2	Verificatie activiteiten	14
3.2.3	Themaonderzoek	15
4	COMMUNICATIE EN RAPPORTAGE	15
4.1	Inleiding	15
4.2	Communicatie	15
4.3	Rapportage	15
	Bijlage 1 Waarderingskader besturen	16

1 INLEIDING

1.1 Inleiding

Het onderwijs verandert voortdurend door nieuwe ontwikkelingen in de samenleving. In het schooljaar 2022-2023 zullen een aantal nieuwe opleidingen op kwalificatieniveau 2, 3 en 4 starten in het beroepsonderwijs. Daarom is het nodig het toezicht op (de kwaliteit van) het onderwijs aan te passen. Naast de veranderingen in het onderzoekskader zal de nadruk ook gelegd worden op de verantwoordelijkheid van besturen en scholen voor de kwaliteit van hun opleidingen. Dit zal dan ook het uitgangspunt voor het toezicht zijn. In het toezicht op het onderwijs gaat het op de eerste plaats om de studenten die recht hebben op goed onderwijs.

De inspectie is nauw betrokken geweest bij de voorbereidingen van de nieuwe opleidingen samen met DEA, DPS, SEPB, EPI, EPB en CINOP. Op grond van de opgedane ervaringen, op basis van actuele ontwikkelingen (op Aruba en in Nederland), het doorlichtingsrapport van het Arubaanse onderwijsbestel, verbeteringsuggesties vanuit het onderwijsveld en aanpassingen in beleid en wet- en regelgeving, presenteren wij de nieuwe vorm van toezicht.

Het Onderzoekskader 2022-2023 van de Inspectie van het Onderwijs beschrijft hoe het toezicht op het middelbaar beroepsonderwijs is ingericht en omvat het waarderingskader en de werkwijze. Het onderzoekskader is bedoeld om de werkwijze van de inspectie inzichtelijk te maken en het toezicht transparant uit te voeren.

Paragraaf 1.2 gaat over de uitgangspunten van het toezicht. Hoofdstuk 2 betreft het waarderingskader opleidingen, met opbouw kwaliteitsgebieden en standaarden. Hoofdstuk 3 gaat over de werkwijze en hoofdstuk 4 gaat over de communicatie en rapportage.

1.2 Uitgangspunten van het toezicht

Het onderzoekskader is op de eerste plaats gericht op de vernieuwing in het MBO volgens het nieuw beleid van land Aruba. Voor wat betreft de oude opleidingen (het afbouw eindtermen systeem) zal waar mogelijk gebruik worden gemaakt van dit onderzoekskader. Het doel van het toezicht op deze opleidingen zal gericht zijn op het afgeven van diploma's die voldoen aan de reeds geldende (wettelijke) eisen, waarbij ook rekening gehouden zal worden met de duur van de afbouw. In het onderzoekskader 2022-2023 is er geen waarderingskader voor besturen opgenomen. In de bijlage is er een voorbeeld gegeven van het waarderingskader voor besturen, dat waarderingskader voor besturen heeft één kwaliteitsgebied, het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie (BKA), welke is onderverdeeld in drie standaarden die de inrichting, uitvoering en evaluatie omvatten. Het is de bedoeling om in het schooljaar 2022-2023 dit kader verder uit te werken, met onder andere de "toelichting eisen". De focus ligt dit schooljaar op de nieuwe opleidingen. Wij gaan er wel vanuit dat het interne toezicht een taak is van het schoolbestuur en haar scholen. Hoewel de functies gescheiden zijn, zorgt het schoolbestuur en de school (ieder vanuit hun eigen

rol en verantwoordelijkheid), samen voor de kwaliteit van hun opleidingen en dat er sprake is van deugdelijk financieel beheer (financiële rechtmatigheid en doelmatigheid). Meer concreet helpt het onderzoekskader ons bij de taak om te:

- *bewaken* dat opleidingen ten minste voldoen aan de basiskwaliteit;
- *intervenieren* bij opleidingen waar deze niet voldoen aan de basiskwaliteit, zodat zij die zo snel mogelijk herstellen;
- *stimuleren* dat scholen en opleidingen eigen ambities formuleren en hier doelgericht aan werken;
- *rapporteren* over de staat van het onderwijs op school- en opleidingsniveau;
- *agenderen* als knelpunten in het onderwijsstelsel om een oplossing vragen;
- *communiceren* met belanghebbenden over toezichtinformatie betreffende prestaties van de scholen en opleidingen.

2 WAARDERINGSKADER OPLEIDINGEN

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk beschrijven we het waarderingskader voor het evalueren en beoordelen van de kwaliteit van de opleidingen. Dit waarderingskader bevat naast standaarden over sturen en kwaliteit ook standaarden over het onderwijsproces, het schoolklimaat en de onderwijsresultaten. De standaarden over sturen, kwaliteitszorg en ambitie op opleidingsniveau (SKA) hangen in principe nauw samen met die over besturing, kwaliteitszorg en ambitie op bestuursniveau (BKA). Dit onderdeel is in het waarderingskader van 2022-2023 niet verder uitgewerkt, maar zal wel met het bestuur en de school worden besproken om een beeld te vormen.

2.2 Opbouw van het waarderingskader

In het waarderingskader middelbaar beroepsonderwijs op opleidingsniveau onderscheiden we vijf kwaliteitsgebieden: Onderwijsproces, Veiligheid en schoolklimaat, Borging en afsluiting, Onderwijsresultaten en Sturen, kwaliteitszorg en ambitie. Met het waarderingskader krijgen we antwoord op de drie elementaire vragen over het onderwijs voor studenten:

- krijgen ze goed onderwijs (Onderwijsproces),
- voelen ze zich veilig (Veiligheid en schoolklimaat),
- leren ze genoeg (Onderwijsresultaten),

Daarnaast kijken we naar de borging van de diplomering (Borging en afsluiting) en de sturing op en de verbetering van de kwaliteit (Sturen, kwaliteitszorg en ambitie). Dit zijn belangrijke aspecten voor de kwaliteit en ontwikkeling van het onderwijs aan studenten. We evalueren en beoordelen bij de kwaliteit van het onderwijs het geheel van de prestaties van de opleiding op deze vijf gebieden. Als de opleiding voldoet aan de eisen zoals gesteld in het waarderingskader voor de vijf kwaliteitsgebieden, dan is de opleiding van voldoende kwaliteit. We noemen dit de basiskwaliteit.

Het financieel beheer en de doelmatigheid is niet opgenomen in het waarderingskader

opleidingen. Dit schooljaar beoordeelt de inspectie dit op het niveau van het bestuur, met behulp van onder andere de "richtlijnen onderwijs organisatie 2022-2023".

KWALITEITSGEBIEDEN EN STANDAARDEN MBO OPLEIDINGSNIVEAU

OP	ONDERWIJSPROCES
OP1	Aanbod onderwijsprogramma
OP2	Ontwikkeling en begeleiding
OP3	Pedagogisch-didactisch handelen
OP5	Beroepspraktijkvorming
VS	VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT
VS1	Veiligheid
VS2	Schoolklimaat
BA	BORGING EN AFSLUITING
BA1	Borging diplomering
BA2	Afsluiting
OR	ONDERWIJSRESULTATEN
OR1	Studiesucces
OR2	Vervolgsucces
SKA	STUREN, KWALITEITZORG EN AMBITIE
SKA1	Visie, ambities en doelen
SKA2	Uitvoering en kwaliteitscultuur
SKA3	Evaluatie, verantwoording en dialoog

2.3 Kwaliteitsgebieden en standaarden

Het waarderingskader op opleidingsniveau telt per kwaliteitsgebied een aantal standaarden, in totaal dertien. Bij elke standaard is aangegeven wat we verstaan onder de basiskwaliteit (wat móet de opleiding op orde hebben). Ter onderbouwing van de eisen voor basiskwaliteit geven we per standaard de "toelichting eisen". Dit zijn de eisen zoals aangegeven in de beleidstukken die gebruikt worden om een uitspraak te doen. Zodra de wetgeving voor het beroepsonderwijs af is, zal dit gedeelte vervangen worden door de wettelijke vereisten. In de praktijk hebben opleidingen ambities die raken aan basiskwaliteit. Opleidingen doen echter vaak meer. Naast de ambities binnen de basiskwaliteit hebben opleidingen ook ambities die daarboven uitstijgen. Over het geheel aan ambities gaan we met de opleidingen in gesprek en we kunnen daaraan een extra

waardering met beschrijving koppelen. Dit is de invulling van de stimulerende functie van ons toezicht. In het waarderingskader komt dit tot uitdrukking in vragen naar de realisatie van aanvullende ambities.

KWALITEITSGEBIED ONDERWIJSPROCES

OP1. Aanbod Onderwijsprogramma (A)

Het onderwijsprogramma bereidt de studenten voor op beroepspraktijk, vervolgonderwijs en samenleving.

Basiskwaliteit

De opleiding bereidt studenten voor op de beroepspraktijk, het vervolgonderwijs en de democratische samenleving. Het biedt een breed en op het kwalificatiedossier gebaseerd programma aan, waarin ook de beroepspraktijkvorming, de keuzedelen en eventuele beroepsvereisten zijn opgenomen en de opleidings- en vormingsdoelen die de opleiding zelf formuleert. Het programma is daarnaast gericht op het verwerven van generieke competenties, waaronder die voor loopbaan en burgerschap. Het programma kent samenhang met de toetsing en examinering op basis waarvan de opleiding kwalificeert en diplomeert. Onder het programma verstaan we alle lesinhouden, ook die digitaal zijn of online aangeboden worden. Het onderwijsprogramma is afgestemd op de studentenpopulatie en sluit aan bij het niveau van het kwalificatiedossier en de onderwijsbehoeften van de studenten. Bovendien heeft de opleiding de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren verdeeld en voldoet aan de door het bevoegd gezag vastgestelde studieduur en urennorm. De studenten worden tijdig geïnformeerd over de opbouw en de doelen van de opleiding.

Aanvullende ambities

Zijn er aanvullende ambities voor het aanbod en hoe worden deze gerealiseerd?

Toelichting eisen

- Nationaal Beleid Beroepsonderwijs Aruba
- Deelbeleid Structuren, Processen en Randvoorwaarden voor het Arubaanse Beroepsonderwijs
  - H2 Doelstelling van het Arubaanse beroepsonderwijs, drievoudige kwalificatie, ABO kernfuncties en doelstellingen voor doelmatig en doeltreffend ABO kwaliteit.
  - H5.3 Wettelijke beroepsvereisten.
  - H5.4 Studieduur en urennorm opleidingen
  - H5.5 Taaleisen in het ABO
  - H5.6 Rekenen in het ABO
  - H5.7 Loopbaanoriëntatie en –begeleiding & Burgerschap in het ABO
  - H6 Onderwijsaanbod in het ABO

OP2. Ontwikkeling en begeleiding (A)

De opleiding/school zorgt voor een passende intake en plaatsing. De opleiding houdt de ontwikkeling en voortgang van de studenten in de gaten en biedt waar nodig passende begeleiding en extra ondersteuning.

Basiskwaliteit

Studenten worden voorafgaand aan de aanmelding zo voorgelicht dat zij in staat zijn een passende opleiding te kiezen. Het bestuur/school stelt verdere regels vast voor de intake. Wanneer zij zich tijdig hebben aangemeld, hebben studenten recht op een studiekeuzeadvies. De opleiding stemt daartoe af met voorafgaand onderwijs.

Gedurende de schoolloopbaan vindt er gestructureerde en zorgvuldige voortgangsbegeleiding plaats. Daarbij staat de behoefte van de student in combinatie met de

vereiste competentieontwikkeling centraal. De opleiding toont daarbij oog te hebben voor de bevordering van gelijke kansen.

Er is een ondersteuningsaanbod voor studenten met extra ondersteuningsbehoeften en de opleiding informeert studenten (en ouders) volledig en tijdig over de mogelijkheden voor extra ondersteuning.

Aanvullende ambities

Zijn er aanvullende ambities voor zicht op ontwikkeling en begeleiding en hoe worden deze gerealiseerd?

Toelichting eisen

- Nationaal Beleid Beroepsonderwijs Aruba
- Deelbeleid Structuren, Processen en Randvoorwaarden voor het Arubaanse Beroepsonderwijs
  - H3 ABO Doelgroepen en Opleidingen
  - H5.2 Soort ABO-opleidingen en Toelatingseisen
  - H5.7 Loopbaanoriëntatie en –begeleiding & Burgerschap in het ABO
  - H5.8 Het kwalificatiedossier, kwalificatiedocument (BKD) en keuzedelen met omvang keuzedelen

OP3. Pedagogisch-didactisch handelen (A)

Het pedagogisch-didactisch handelen van het onderwijsteam stelt studenten in staat om te leren en zich te ontwikkelen.

Basiskwaliteit

Uit het pedagogisch en didactisch handelen van het team blijkt dat er sprake is van een gedeelde visie, dan wel uitgangspunten. Het onderwijsteam zorgt voor effectieve leersituaties. Het team stemt de instructies, begeleiding, opdrachten en onderwijstijd doelgericht af op de onderwijsbehoeften van groepen en individuele studenten. De afstemming is zowel gericht op (pedagogische) ondersteuning als op uitdaging, afhankelijk van de onderwijsbehoeften van groepen en individuele studenten.

Het team plant en structureert zijn handelen met behulp van informatie die het over studenten heeft. Het maakt didactische keuzes waarbij het niveau en de complexiteit van het onderwijs in lijn is met het onderliggende kwalificatiedossier. Het team realiseert bovendien een evenwichtige verbinding tussen leren in de beroepspraktijkvorming en het leren binnen de instelling. Het team creëert een pedagogisch en didactisch passend en stimulerend leerklimaat, waardoor studenten actief en betrokken zijn. Met geschikte opdrachten en heldere uitleg structureert het team het onderwijsaanbod zo, dat studenten zich het leerstofaanbod eigen kunnen maken. Het team heeft positieve verwachtingen van studenten en geeft hun gerichte feedback op hun leerproces.

Aanvullende ambities

Zijn er aanvullende ambities voor het pedagogisch-didactisch handelen en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Toelichting eisen

- Nationaal Beleid Beroepsonderwijs Aruba
- Deelbeleid Structuren, Processen en Randvoorwaarden voor het Arubaanse Beroepsonderwijs
  - H5.4 Studieduur beroepsopleidingen, Studielast (BOT, BPV en zelfstudie)
  - H5.4 Inrichting van het onderwijs (gepersonaliseerd leren, pedagogisch/andragogisch didactische aanpak, positief leerklimaat en deskundigheid docenten)
  - H5.5 Taalgerichte didactiek (Acht krachtige taalleersituaties)
  - H5.7 Loopbaanoriëntatie en –begeleiding & Burgerschap in het ABO (individuele leerproces, het leren)

OP5. Beroepspraktijkvorming

De voorbereiding, uitvoering en begeleiding van de beroepspraktijkvorming zijn doeltreffend.

Basiskwaliteit

De opleiding maakt afspraken met de student over welke leeractiviteiten de student ontplooit in het kader van de beroepspraktijkvorming en hoe deze bijdragen aan de ontwikkeling van de benodigde competenties en vaardigheden van de student.

De opleiding begeleidt de student bij de voorbereiding en bij de keuze van een beroepspraktijkplaats en stelt hiervoor samen met de student en het leerbedrijf de vereiste praktijkovereenkomst op. De inhoud, de omvang, de periode en de organisatie van de beroepspraktijkvorming worden beschreven in de praktijkovereenkomst.

De opleiding zorgt dat het leerbedrijf de student op de afgesproken wijze begeleidt. De opleiding is op de hoogte van het functioneren van de student op de beroepspraktijkplaats en stuurt zo nodig bij. Ook beoordeelt de opleiding of de student de beroepspraktijkvorming met een positieve beoordeling heeft afgerond.

De instelling draagt zorg voor adequate stageplekken/praktijkplaatsen.

Aanvullende ambities

Zijn er aanvullende ambities voor de beroepspraktijkvorming en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Toelichting eisen

- Nationaal Beleid Beroepsonderwijs Aruba
- Deelbeleid Structuren, Processen en Randvoorwaarden voor het Arubaanse Beroepsonderwijs
  - H5.4 Urennorm BPV (BOL)
  - H5.9 Beroepspraktijkvorming
  - H6 Onderwijsaanbod in het ABO (BPV)

KWALITEITSGBIED VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT

VS1. Veiligheid

De opleiding zorgt voor een veilige omgeving voor studenten.

Basiskwaliteit

De opleiding zorgt voor een veilig leer- en werkklimaat. De opleiding biedt veiligheid bij incidenten en zorgt voor fysieke veiligheid. Van de opleiding mag worden verwacht dat het inzicht heeft in de fysieke en sociale veiligheid (beleving) van de studenten, hier beleid op voert en effectief handelt bij signalen die de sociale en/of fysieke veiligheid bedreigen, zodat de studenten kunnen profiteren van het geboden onderwijs.

Daarnaast komt zij de verplichtingen na rond het melden, overleggen en aangifte doen van zedenmisdrijven.

Aanvullende ambities

Zijn er aanvullende ambities voor de veiligheid en hoe worden deze gerealiseerd?

Toelichting eisen

- Nationale Gedragscode Onderwijs Aruba
- Veilige school
  - De domeinen van (on)veiligheid in en om de school.
    - het ruimtelijke domein: dit betreft de fysieke aspecten in en om het schoolgebouw
    - het institutionele domein: dit betreft de samenwerking tussen de school en de diverse partners, zoals Korps Politie Aruba, Directie Onderwijs, Directie Sociale Zaken, Jeugdtelefoon enz.

- het criminogene domein: dit betreft de factoren die tot delinquentie en ongewenst gedrag kunnen leiden, zoals pestgedrag, bezit en gebruik van wapens, alcohol en drugs

VS2. Schoolklimaat

De opleiding geeft in denken en doen uiting aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

Basiskwaliteit

Er is aandacht voor burgerschapsvorming en vitaal burgerschap in het onderwijsproces. Het personeel geeft in denken en doen uiting aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

Het personeel van de opleiding is in zijn gedrag een voorbeeld voor de studenten, personeelsleden leven de basiswaarden zichtbaar na. Ook signaleert en corrigeert het personeel van de opleiding uitingen van studenten die met de basiswaarden in strijd zijn.

Aanvullende ambities

Zijn er aanvullende ambities voor het schoolklimaat en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Toelichting eisen

- Nationale Gedragscode Onderwijs Aruba
- Veilige school
  - Het sociale domein: dit betreft de onderlinge contacten binnen de school, de leerlingen- en leerkrachtzorg en het schoolklimaat
  - Persoonlijke aandacht: leerlingen willen herkend en erkend worden. Als ze iets goed doen, willen ze dat horen. Als ze problemen hebben, willen ze een luisterend oor. En als ze hun boekje te buiten gaan, dienen ze daarop worden aangesproken.
  - Participatie: door participatie van leerlingen wordt hun betrokkenheid bij de school en bij elkaar vergroot. Als leerlingen over bepaalde onderwerpen mee mogen en kunnen beslissen, dan zal dat een positieve invloed hebben op hun verantwoordelijkheidsgevoel.
  - Regelhandhaving: regels moeten zowel voor leerlingen als personeel duidelijk zijn, evenals de consequenties van het overtreden van die regels. Cruciaal daarbij is dat er aandacht is voor handhaving ervan.

KWALITEITSGEBIED BORGING EN AFSLUITING

BA1. Borging diplomering

De examencommissie borgt deugdelijke diplomering.

Basiskwaliteit

Het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie is voldoende gewaarborgd door het bestuur.

De examencommissie stelt op objectieve en deskundige wijze vast of een student voldoet aan de voorwaarden voor het verkrijgen van een diploma of een certificaat. Zij bewaakt, monitort en analyseert de kwaliteit van de processen die hieraan ten grondslag liggen. Hierdoor zijn het niveau, de complexiteit en de inhoud van de door de student geleverde prestaties, afgestemd op de kwalificatievereisten of het certificaat, geborgd.

De examencommissie borgt in alle fasen van de examinering en diplomering de deskundigheid van de betrokken personen.

De examencommissie bewaakt op een cyclische manier haar eigen werkwijze en eigen kwaliteit met betrekking tot de borging van de examinering, diplomering en certificering voor de opleidingen waarvoor zij verantwoordelijk is. Zij geeft betekenis aan de uitkomsten hiervan en acteert hierop. Hierbij betreft zij eventueel onafhankelijke deskundigen. In voorkomende gevallen worden verbetermaatregelen genomen en wordt toegezien op de realisatie ervan. Hierover wordt jaarlijks verslag gedaan.

De examencommissie geeft op deugdelijke gronden mbo-verklaringen af. Tevens geeft zij vrijstellingen voor examenonderdelen op deugdelijke gronden.

Aanvullende ambities

Zijn er aanvullende ambities voor de borging van de diplomering en (hoe) worden deze gerealiseerd?

Toelichting eisen

- Nationaal Beleid Beroepsonderwijs Aruba
- Deelbeleid Structuren, Processen en Randvoorwaarden voor het Arubaanse Beroepsonderwijs
  - H5.10 Diploma's en Certificaten
- Deelbeleid Examens, Diplomering & Vrijstelling in het Arubaanse Beroepsonderwijs
  - H4.2 ABO-Examens
    - H4.2.3 De Examencommissie (vaststelling uitslag examen)
    - H4.2.4 Onderwijs- en Examenregeling (Inhoud OER)
  - H5 ABO-Diploma en ABO-Certificaten
    - H5.1 ABO-Diploma
    - H5.2 ABO-Certificaten voor Deelkwalificaties & Keuzedelen
    - H5.3 Instellingsverklaring
    - H5.4 Registratie ABO-Diplom's en ABO-Certificaten
    - H5.5 Modellen en Borging ABO-Diploma's en Certificaten
  - H6 Vrijstelling in het ABO
    - H6.2.1 ABO-Certificaat als instrument in het vrijstellingsproces
    - H6.2.2 Andere instrumenten in het vrijstellingsproces
  - H6.3 Taak van de examencommissie in het vrijstellingsproces
  - H7 Eerder Verworven Competenties
    - H7.1 Het EVC-systeem

BA2. Afsluiting

De opleiding onderbouwt dat de student voldaan heeft aan de voorwaarden voor het diploma of een certificaat.

Basiskwaliteit

De opbouw en inrichting van de afsluiting voldoen aan de eigen vastgestelde kwaliteitseisen voor een betrouwbare diplomering en certificering. Dit sluit aan op de visie op het onderwijs van het team. De examinering is afgestemd op de kwalificatie-eisen wanneer het gaat om diplomering. Dit is inclusief de keuzedelen en de eisen ten aanzien van generieke examenonderdelen.

De examinering is valide en betrouwbaar en zorgt ervoor dat de student voldoet aan de voorwaarden tot diplomering of certificering. De afnamecondities en de beoordelingen zijn voor studenten gelijkwaardig. De opleiding betreft de beroepspraktijk bij de examinering. De opleiding beoordeelt de bewijzen ten behoeve van de examinering onafhankelijk en

deskundig. Deze bewijzen laten in samenhang een passende balans zien tussen vereiste kennis, houding en vaardigheden, waarbij onderdelen van de examinering in de reële beroepspraktijk plaatsvinden. Op basis van de bewijzen stelt de opleiding vast of een student de kwalificatie-eisen in voldoende mate beheerst.

Aanvullende ambities

Zijn er aanvullende ambities voor de borging van de diplomering en hoe worden deze gerealiseerd?

Toelichting eisen

- Nationaal Beleid Beroepsonderwijs Aruba
- Deelbeleid Structuren, Processen en Randvoorwaarden voor het Arubaanse Beroepsonderwijs
  - H5.10 Diploma's en Certificaten
- Deelbeleid Examens, Diplomering & Vrijstelling in het Arubaanse Beroepsonderwijs
  - H4 ABO-Examens
    - H4.1 Kwaliteitsborging bij Examinering
    - H4.2 Algemene Bepaling en Voorschriften inzake ABO-examens
      - H4.2.1 Het examen van een ABO-opleiding
      - H4.2.2 Waarborging kwaliteit Exameninstrumenten
      - H4.2.5 Voorwaardelijke Toetsen
    - H4.3 Examinering door andere opleidingsinstellingen of exameninstellingen

KWALITEITSGEBIED ONDERWIJSRESULTATEN

OR1. Studiesucces

De instelling behaalt met haar studenten leerresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

Basiskwaliteit

De onderwijsresultaten over de afgelopen drie jaar laten zien dat de opleiding studenten voldoende in staat stelt een diploma op het gewenste niveau te behalen. De opleiding zorgt ervoor dat studenten een succesvolle start maken en de studie binnen de vastgestelde studieduur doorlopen. De resultaten laten ook zien dat er doorstroom is naar hogere opleidingsniveaus.

Aanvullende ambities

Zijn er aanvullende ambities voor de onderwijsresultaten en hoe worden deze gerealiseerd?

Toelichting eisen

- Nationaal Onderwijsbeleid 2030
  - H5 Resultaten
    - H5.1 Meten is weten (Productiviteit is een facet dat meetbaar is)
    - H5.2 Opbrengsten (prestatie) indicatoren (opbrengst indicatoren monitoren)
    - H5.3 Strategisch perspectief (doelen)
    - H5.4 Speerpunten per strategisch doel (zie doelen)
    - H5.5 Indicatoren per speerpunt
    - H5.7 Monitor streefdoelen

OR2. Vervolgsucces

De bestemming van de studenten na het (gediplomeerd) verlaten van de opleiding is bekend en voldoet ten minste aan de verwachtingen van de opleiding.

Basiskwaliteit

De opleiding betreft de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt bij het beleid en de uitvoering daarvan. Het beschikt over gegevens over het vervolg van de loopbaan van studenten die de

opleiding met een diploma hebben verlaten. Daarbij kan het gaan om de overstap naar vervolgonderwijs (mbo of hbo) of een plek op de arbeidsmarkt.

Gezien de relatie tussen vervolgsucces en de onderwijskwaliteit mag in het kader van de kwaliteitszorg verder van de opleiding worden verwacht dat zij hier inzicht in heeft en beleid op voert.

Het vervolgsucces voldoet ten minste aan de verwachtingen van de opleiding.

Aanvullende ambities

Zijn er aanvullende ambities voor het vervolgsucces en hoe worden deze gerealiseerd?

Toelichting eisen

- Nationaal Beleid Beroepsonderwijs Aruba
- Deelbeleid Structuren, Processen en Randvoorwaarden voor het Arubaanse Beroepsonderwijs
  - H4 Overweging ter introductie van een beroepsgerichte kwalificatiestructuur (drievoudige kwalificatie)
  - H5.1 ABO-niveaus van beroepsuitoefening

KWALITEITSGBIED STUREN, KWALITEITZORG EN AMBITIE OPLEIDINGEN

SKA1. Visie, ambities en doelen

De opleiding heeft een gedragen visie op goed onderwijs, heeft daarvoor ambities en doelen en stuurt op het behalen daarvan.

Basiskwaliteit

De opleiding heeft, als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg, een gedragen visie, ambities en doelen gericht op goed onderwijs. De opleiding stuurt systematisch op de doelen om de beoogde resultaten te behalen.

De opleiding sluit met haar visie, ambities en doelen aan op die van het bestuur, op de resultaten van eerdere evaluaties en op bevindingen uit de interne en externe dialoog.

De opleiding richt de voorwaarden in om de onderwijskundige ambities en doelen te bereiken. Daarbij is de interne verantwoordelijkheidsverdeling duidelijk.

Aanvullende ambities

Zijn er aanvullende ambities in relatie tot de visie en doelen en hoe worden deze gerealiseerd?

Toelichting eisen

- Nationaal Beleid Beroepsonderwijs Aruba
- Deelbeleid Structuren, Processen en Randvoorwaarden voor het Arubaanse Beroepsonderwijs
- Deelbeleid Examens, Diplomering & Vrijstelling in het Arubaanse Beroepsonderwijs

SKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur

De opleiding realiseert de doelen voor goed onderwijs, bevordert een kwaliteitscultuur, zorgt voor randvoorwaarden en stuurt, waar nodig, tussentijds bij.

Basiskwaliteit

De opleiding geeft, als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg, effectief uitvoering aan de onderwijskundige ambities en doelen en schept de daarvoor benodigde voorwaarden.

De opleiding zorgt op basis van de interne verantwoordelijkheidsverdeling voor een op samenwerken, leren en verbeteren gerichte kwaliteitscultuur, waarin doelen en ambities gerealiseerd kunnen worden. Daarbij is onderwijskundig leiderschap herkenbaar. Docenten(teams) oefenen daarbij de eigen verantwoordelijkheid bij het inrichten van hun onderwijs uit.

Binnen deze kwaliteitscultuur geeft de opleiding uitvoering aan het stelsel van kwaliteitszorg, zodat gericht wordt gewerkt aan de kwaliteit van het onderwijs en de naleving van wettelijke voorschriften. De opleiding stuurt, waar nodig, tussentijds bij.

De opleiding zorgt ervoor dat de deskundigheidsbevordering van het personeel binnen de gestelde doelen gestalte krijgt.

Aanvullende ambities

Zijn er aanvullende ambities voor de sturing op uitvoering en kwaliteitscultuur en hoe worden deze gerealiseerd?

Toelichting eisen

- Nationaal Beleid Beroepsonderwijs Aruba
- Deelbeleid Structuren, Processen en Randvoorwaarden voor het Arubaanse Beroepsonderwijs
- Deelbeleid Examens, Diplomering & Vrijstelling in het Arubaanse Beroepsonderwijs

SKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog

De opleiding evalueert en analyseert systematisch of het de doelen realiseert en verantwoordt zich daarover. Ze stelt, wanneer nodig, het beleid bij en betreft interne en externe belanghebbenden in een goed functionerende dialoog.

Basiskwaliteit

De opleiding monitort, evalueert, analyseert en beoordeelt als onderdeel van het stelsel van kwaliteitszorg in hoeverre de doelen en het beleid worden gerealiseerd en informeert het bestuur daarover. Het haalt intern en extern actief informatie op om zicht te krijgen op de uitvoering, de resultaten van het onderwijs voor de studenten en de kansen en bedreigingen voor de verdere ontwikkeling van het onderwijs.

Bij de beoordeling van de kwaliteit betreft de opleiding het oordeel van de studenten, onafhankelijke deskundigen en andere hiervoor relevante betrokkenen.

De opleiding analyseert en beoordeelt de uitkomsten van de evaluatie en verwerkt deze wanneer nodig in het (verbeter)beleid, zodat dit bijdraagt aan de ontwikkeling en verbetering van het onderwijs. Daarnaast gebruikt de opleiding de uitkomsten van de evaluatie om de sturing te verbeteren

Aanvullende ambities

Zijn er aanvullende ambities voor de evaluatie, verantwoording en dialoog en hoe worden deze gerealiseerd?

Toelichting eisen

- Nationaal Beleid Beroepsonderwijs Aruba
- Deelbeleid Structuren, Processen en Randvoorwaarden voor het Arubaanse Beroepsonderwijs
- Deelbeleid Examens, Diplomering & Vrijstelling in het Arubaanse Beroepsonderwijs

2.4 Overige toelichting eisen

Niet alle wettelijke vereisten en beleidsstukken zoals die in de regelgeving staan vermeld, zijn opgenomen in het waarderingskader. De wettelijke vereisten en beleidsstukken die niet aan een standaard in het waarderingskader zijn verbonden, vatten we samen onder de noemer overige 'toelichting eisen'.

Niet-naleven van (een of meer van) de overige toelichting eisen kan op opleidingsniveau in dat geval niet leiden tot een oordeel. Wel moet de opleiding/het bestuur de tekortkoming binnen een door de inspectie te bepalen termijn herstellen.

Het kan ook voorkomen dat nieuwe beleidstukken in strijd zijn met wettelijke vereisten. In dat geval zal bij de nieuwe opleidingen, het nieuw beleid gevolgd worden. Bij twijfel zal het besluit in overleg gaan met het beleidsorgaan (DEA).

3 WERKWIJZE

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk beschrijven we de werkwijze voor het toezicht op de scholen en opleidingen. De besturen waarborgen de uitvoering en kwaliteit van het onderwijs op hun scholen. Het is in dit schooljaar niet de bedoeling om in eerste instantie te oordelen en te waarderen. Wel zal de Inspectie aangeven wat goed gaat en gewaarborgd moet worden, waar de knelpunten liggen en wat de verbeterpunten zijn. We doen dat zo transparant mogelijk, aan de hand van het waarderingskader met de beschrijving van Basiskwaliteit en toelichting eisen. De bevindingen van de inspectie kunnen in deze fase mondeling en/of schriftelijk gegeven worden.

3.2 Onderzoeken op school- en opleidingsniveau

3.2.1 Documenten onderzoek

Aan de hand van het waarderingskader monitoren we systematisch de ontwikkelingen binnen de scholen en opleidingen. We kijken naar de documenten van de school en opleidingen (oer, examenorganisatie, het curriculum, lesplannen enz.) en evalueren deze aan de hand van het waarderingskader. We analyseren waar het goed gaat, maar reflecteren ook op de knelpunten die risico's vormen voor de kwaliteit van de opleidingen.

3.2.2 Verificatie activiteiten

Om te bepalen of de school/het bestuur voldoende stuurt op de kwaliteit van opleidingen voeren we verificatie activiteiten uit. We verifiëren het gegeven beeld van de kwaliteit van het onderwijs zoals aangegeven in de documenten. We plannen diverse verificatie activiteiten in en passen maatwerk toe. Zo verifiëren we het gegeven kwaliteitsbeeld, door onder andere lessen te bezoeken en met studenten, docenten of het opleidingsmanagement te spreken. De verificatie activiteiten dragen bij aan het krijgen van een beeld van de organisatorische kwaliteit, zoals weergegeven in het waarderingskader in het Kwaliteitsgebied sturen, kwaliteitszorg en ambitie opleidingen.

3.2.3 Themaonderzoek

Daarnaast kunnen themaonderzoeken plaats vinden op basis van actuele vraagstukken of gesignaleerde mogelijke knelpunten. Dit doen we bij de school of een opleiding. Met het thematisch onderzoek willen we in kaart brengen in hoeverre de opleiding erin slaagt de 'toelichting eisen' (zoals opgenomen in de beleidstukken) te realiseren. Daarbij zoeken we naar verklaringen voor wat niet goed gaat en willen we laten zien wat wel en niet bijdraagt aan het realiseren van het beleid. In eerste instantie zal het gaan om korte themaonderzoeken.

4 COMMUNICATIE EN RAPPORTAGE

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk beschrijven we de communicatie en rapportage van het toezicht op de scholen. De communicatie en rapportage zal op de eerste plaats gericht zijn aan scholen, besturen, beleidsorgaan(DEA) en minister. Zo dragen we bij aan de informatie over de onderwijskwaliteit en verbeterpunten.

4.2 Communicatie

Onze communicatie over de resultaten van onderzoeken en verificatie kent meerdere vormen. We richten ons ten eerste op de vraag welke doelgroep het meest zou kunnen doen met onze bevindingen. We bepalen wie mogelijk betrokken is bij het verhogen van de onderwijskwaliteit of bij het oplossen van gesignaleerde knelpunten. Vervolgens stemmen we de vorm van de communicatie daarop af.

We agenderen welke belangrijke risicovolle knelpunten we zien voor de scholen en opleidingen. We interveniëren wanneer dat vanuit de stimulerende functie van het toezicht passend is. Daarnaast informeren wij het bestuur, om deze te stimuleren de onderwijskwaliteit te verbeteren. We zullen ook structureel vergaderen met het beleidsorgaan(DEA), dat auteur is van de beleidstukken en nauw betrokken was bij de voorbereidingen voor de invoering van de nieuwe opleidingen (NSP1).

4.3 Rapportage

We rapporteren dit schooljaar op de eerste plaats op het niveau van scholen en opleidingen. We rapporteren de bevindingen van de documentenonderzoek en verificatieactiviteiten in de vorm van korte verslagen gericht op individuele opleidingen of per unit. In themaonderzoeken presenteren we afhankelijk van het doel een algemeen beeld van de school of een beeld van de onderzochte opleiding(en).

Bijlage Waarderingskader besturen

In deze bijlage is een voorbeeld gegeven van het waarderingskader voor besturen. De toelichting hierop is te vinden in paragraaf 1.2.

Het waarderingskader voor besturen heeft één kwaliteitsgebied, het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie (BKA), dit kwaliteitsgebied is onderverdeeld in drie standaarden die inrichting, uitvoering en evaluatie omvatten. Deze standaarden zijn met elkaar verbonden en vertegenwoordigen samen het stelsel van kwaliteitszorg.

Bij elke standaard geven we aan wat we onder basiskwaliteit verstaan, de "toelichting eisen" zal gedurende schooljaar 2022-2023 verwerkt worden. We gaan er dit schooljaar vanuit dat besturen de nu geldende wettelijke verplichtingen na leven.

KWALITEITSGEBIED BESTUREN, KWALITEITZORG EN AMBITIE

BKA1. Visie, ambities en doelen

Het bestuur heeft een visie op kwaliteit, heeft hiervoor ambities en doelen opgesteld en stuurt op het behalen daarvan.

Basiskwaliteit

Het bestuur heeft een visie op goed onderwijs en op de besturing daarvan. De visie is concreet en passend vertaald naar ambities, doelen en daarmee samenhangend beleid. Deze vertaling maakt sturing mogelijk op de kwaliteit en resultaten van het onderwijs en de voorwaarden. Daartoe is een stelsel van kwaliteitszorg ingericht dat het bestuur in staat stelt de basiskwaliteit van het onderwijs te waarborgen.

De doelen betreffen in elk geval de naleving van wettelijke eisen, waaronder de wettelijke vereisten voor het onderwijsaanbod, het onderwijsleerproces en de manier van afsluiten en diplomeren. De visie, ambities en doelen omvatten uitwerkingen van eerdere evaluatieresultaten en resultaten van interne en externe dialoog.

Het bestuur zorgt er met betrokkenheid van de opleidingen voor dat de visie, ambities, doelen en het beleid sturend zijn voor de verbetering van het onderwijs aan studenten. Opleidingen formuleren op hun beurt doelen die aansluiten bij wat studenten nodig hebben met het oog op hun doorgaande onderwijsloopbaan.

Het bestuur richt de voorwaarden in om de doelen te bereiken, waaronder de inzet en het beheer van de (financiële) middelen voor het waarborgen van de kwaliteit van het onderwijsproces, de diplomering, het schoolklimaat en de resultaten. Het bestuur heeft daartoe een meerjarenbegroting waarin de relatie met het beleid en de doelen duidelijk zijn toegelicht. Er is voor de sturing op (financiële) kwaliteit een functionerende verantwoordelijkheidsverdeling tussen de interne toezichthouder, het bestuur en de opleidingen afgesproken, op basis van de geldende wet- en regelgeving.

Aanvullende ambities

Zijn er aanvullende ambities in relatie tot de visie en doelen en hoe worden deze gerealiseerd?

Toelichting eisen

BKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur

Het bestuur realiseert samen met de opleidingen de doelen voor kwaliteit, bevordert een kwaliteitscultuur, zorgt voor randvoorwaarden en stuurt, waar nodig, tussentijds bij.

Basiskwaliteit

Het bestuur geeft als onderdeel van zijn stelsel van kwaliteitszorg met de opleidingen effectief uitvoering aan de visie en de doelen voor onderwijskwaliteit. Aan de transparante, integere kwaliteitscultuur is zichtbaar dat deze bijdraagt aan de gestelde doelen.

Het bestuur bevordert een op samenwerken, leren en verbeteren gerichte kwaliteitscultuur, zodat de doelen en ambities gerealiseerd kunnen worden. Het bestuur zorgt ervoor dat het onderwijskundig leiderschap op alle niveaus herkenbaar verankerd is in de organisatie. Ook bevordert het bestuur dat de directie en teams gezamenlijk werken aan hun professionaliteit in relatie tot de bekwaamheidseisen en aan een verbetercultuur.

Binnen de kwaliteitscultuur geeft het bestuur uitvoering aan kwaliteitszorg gericht op de kwaliteit van het onderwijs en de naleving van wettelijke voorschriften. Het bestuur bewaakt en bevordert dat de uitvoering in overeenstemming is met het beleid, zodat de doelen worden bereikt. Het bestuur houdt zicht op de uitvoering van het beleid en op de nagestreefde verbeteringen en stuurt daarop, zo nodig, tussentijds bij.

De beschikbare (financiële) middelen dragen bij aan de realisatie van de door het bestuur gestelde doelen en worden doelmatig en rechtmatig aangewend. Als onderdeel van zijn taak ziet de interne toezichthouder daarop toe. Het bestuur stuurt op effectief financieel beheer, zodat de continuïteit van het onderwijs gewaarborgd is en bekostiging rechtmatig verkregen wordt.

Het interne toezicht geeft onafhankelijk en deugdelijk invulling aan zijn taak en wordt daarin gefaciliteerd door het uitvoerend deel van het bestuur. Het bestuur zorgt voor goed functionerende medezeggenschap en opereert volgens de Branchecode goed bestuur in het mbo of legt in het jaarverslag verantwoording af over hoe het met deze code omgaat. Ook stelt het bestuur de examencommissie in en benoemt de leden. Als laatste zorgt het bestuur voor een doeltreffende verwerking van interne en externe signalen en klachten.

Aanvullende ambities

Zijn er aanvullende ambities in relatie tot de visie en doelen en hoe worden deze gerealiseerd?

Toelichting eisen

BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog

Het bestuur evalueert en analyseert systematisch of het de doelen realiseert en verantwoordt zich hierover. Het stelt wanneer dat nodig is het beleid bij en betreft daartoe interne en externe belanghebbenden in een goed functionerende dialoog.

Basiskwaliteit

Het bestuur evalueert en beoordeelt als onderdeel van zijn stelsel van kwaliteitszorg in hoeverre de ambities, de doelen en het beleid worden gerealiseerd. Op deze manier krijgt het bestuur zicht op de gerealiseerde (financiële) kwaliteit en de resultaten van het onderwijs aan studenten. Bij de evaluatie en beoordeling van het beleid en de onderwijskwaliteit betreft het bestuur interne en onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden en gebruikt deze informatie bij de evaluatie en beoordeling. Op basis van de evaluatie reageert het bestuur tijdig op mogelijke kansen en bedreigingen, stelt wanneer nodig (verbeter)beleid op en treft passende maatregelen om de kwaliteit van het onderwijs op de opleidingen te borgen.

Het bestuur legt verantwoording af door middel van accurate, actuele en openbaar toegankelijke informatie over de gerealiseerde kwaliteit. Het brengt minimaal jaarlijks verslag uit aan zijn in- en externe belanghebbenden over zijn doelen en de resultaten van de opleidingen. De verantwoording in het jaarverslag is betrouwbaar en (de inhoud van) het jaarverslag voldoet aan de wettelijke vereisten.

Het bestuur verantwoordt zich daarbij ten minste over het onderwijsaanbod, het onderwijsleerproces, de manier van afsluiten en diplomeren en het financieel beheer. De reflectie op de uitkomsten van de evaluatie geeft alle lagen van de organisatie, intern toezicht en de medezeggenschap voldoende inzicht in de effectiviteit van de besturing en uitvoering. Het bestuur analyseert en beoordeelt de uitkomsten van de evaluatie en verantwoording. Vervolgens verwerkt het bestuur deze wanneer nodig in bijstelling van ambities, (verbeter)doelen en beleid of nieuwe ambities zodat de opbrengst van de dialoog bijdraagt aan ontwikkeling en verbetering van het onderwijs en de sturing daarop. Het bestuur organiseert ook de dialoog hierover met interne en externe belanghebbenden, waarbij in elk geval studenten, personeel, het regionale bedrijfsleven en de interne toezichthouder zijn betrokken. Het bestuur werkt bovendien actief samen met andere partijen aan doelen die het bestuurlijk belang overstijgen en de kernfuncties raken.

Aanvullende ambities

Zijn er aanvullende ambities in relatie tot de visie en doelen en hoe worden deze gerealiseerd?

Toelichting eisen